

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

PAPP KÁROLY r. altábornagy

Szám:

Tárgy: rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

Ügyintéző:

Tel:

E-mail:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **Panaszos** által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közzétételétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdés a) pontja).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos postai úton terjesztette elő panaszbeadványát a Panasztestület címére a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

A panaszos a rendőri intézkedés előzményeként előadta, hogy * körüli időben * szám alatt a posta melletti parkolóban tartózkodott a tulajdonát képező gépjárműtől 2-3 méter távolságra. Ez idő alatt a helyszínre érkezett egy rendőrautó. A rendőrök kiszálltak a gépjárműből nem volt rajtuk sem sapka, sem a ruházatukon láthatósági mellény. Nem köszöntek, nem közölték a nevüket sem beosztási helyüket, csak odaszóltak, hogy „Kié a gépkocsi?” A panaszos ekkor közölte velük, hogy övé. Erre a rendőr a következőként reagált: „Jogosítványt, forgalmi”. A panaszos a kért iratokat átadta, miközben a rendőr próbált belekötni, hogy túl hangosan hallgatják – ugyanis többen tartózkodtak panaszossal ekkor a helyszínen – a zenét. Mondták a rendőrnek, hogy miért mond ilyet, hiszen a zene alig hallható, nem zavarnak vele senkit.

A rendőr azt mondta, hogy nem jó a gépjármű első szélvédőjének a napvédő csíkozása, a panaszos válasza erre az volt, hogy az is jó, mert csak a szemellenző vonaláig ér.

Ezek után a rendőr közölte, hogy elveszi a forgalmi engedélyt, mert az első ablak nem szabályos. Ekkor a panaszos telefonált a szüleit akarta értesíteni, hogy vegyenek részt az intézkedésben. Miközben a panaszos az édesapját hívta a rendőr el akarta venni a telefonját, aki erre közölte, hogy jogában áll védőjét, vagy bármely családtagját értesíteni és a telefonját nem veheti el. A rendőr ezek után közölte, hogy a panaszos szedje szét a telefonját, mert ellenőrizni akarja, hogy nem lopott-e. Ekkor szóváltás alakult ki a rendőr és a panaszos között, mivel a panaszos nehezményezte, hogy tolvajnak nézték.

A rendőr kérte, hogy nyugodjon meg a panaszos, mire a panaszos közölte, hogy tudna megnyugodni, amikor elveszik a forgalmi engedélyt. Ekkor a panaszos elmondta, hogy a nagymamájával él és ha orvoshoz kell vinni ahhoz szüksége van az autóra. A rendőr ekkor kérte, hogy normális hangnemben beszéljen, mert el tudnak beszélgetni másként is. A panaszos ekkor mondta a rendőrnek „Jó akkor verjen meg, ne célozgasson, főleg ott a kamera is, ami által magukat ideküldték”.

A panaszos szülei * órákor érkeztek a helyszínre, akiknek a panaszos elmondta a történetet, majd az édesapa szeretne volna megkérdezni a rendőrt, hogy pontosan mi alapján vonja be a forgalmi engedélyt. Az intézkedő rendőr nem köszönt neki, nem is állt vele szóba, csak a forgalmi engedélyt elismervény ellenében bevonta. Ekkor a panaszos édesapja bemutatkozott, arra kérte a rendőrt, hogy közölje nevét, rendfokozatát, beosztási helyét, valamint mivel a gépkocsijukat elhagyták a ruházatukat szedjék rendbe, mivel erre nem voltak hajlandóak, ezért a panaszos édesapja többször is felhívta az intézkedő rendőr figyelmét, aki egyszer még „támadó szándékkal” feléje is lépett. Ismételt felszólításra az intézkedő rendőr társa felvette a sapkát, de a láthatósági mellényt nem.

Az intézkedő rendőr a felszólításnak a továbbiakban sem tett eleget, nem szólt semmit, arról sem, hogy mi fog következni, vagy mi várható. A forgalmi engedély ellenében átadott elismervényen a „közlekedési felhívás”-i részt sem x-elték be, majd köszönés nélkül távoztak a gépjárművel a helyszínről.

A beadványban foglaltak alapján a panaszos a rendőri intézkedés kapcsán az alábbiakat sérelmezte:

1. a rendőri intézkedést:
 - a) intézkedési kötelezettséget;
 - b) a rendőri fellépés módját és a rendőrök öltözetét;
 - c) a tájékoztatási kötelezettség elmulasztását;
2. a telefon IMEI számának ellenőrzését, használatának korlátozását;
3. a forgalmi engedély elvételének jogszerűségét.

II.

A Panasztestület a sérelmezett rendőri intézkedéssel kapcsolatban kialakított állásfoglalásában megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

Az ügy mérlegelése alapján a Panasztestület arra a következtetésre jutott, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga amiatt, hogy közlekedésrendészeti intézkedést kezdeményeztek vele szemben, akkor sem, ha a panaszos járműve álló helyzetben volt, hiszen a rendőröket észlelésük alapján intézkedési kötelezettség terhelte, az Rtv. 13. §-a alapján.

A Panasztestület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőr a helyszínen köszönt-e, megfelelően azonosította-e magát, ezért arra az álláspontra jutott, hogy ebben a kérdésben a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

A Panasztestület indokoltnak látta megállapítani, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelmét a jó láthatóságot biztosító mellény viselésének elmulasztása miatt. Ugyanakkor a sapka későbbi viselésével kapcsolatban nem látta indokoltnak megállapítani ugyanezen jogsérelmet.

A Panasztestület indokoltnak látta megállapítani, hogy a panaszos mobiltelefonja IMEI számának ellenőrzésére jogszerűtlenül került sor, azonban azon panaszosi kifogás miszerint erre retorziós jelleggel került volna sor – erre utaló bizonyíték hiányában – a tisztességes eljáráshoz való jog további sérelmének meg nem állapíthatóságáról döntött. Megállapította továbbá a telefonhasználat korlátozásával összefüggésben a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelmét.

A Panasztestület úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelme nem volt megállapítható a tájékoztatás elmaradásával összefüggésben.

A megvalósult alapjogsértés a Panasztestület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

III.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettség keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközök tartalmát vette figyelembe:

- a panaszos beadványa;
- rendőri jelentés;
- feljelentés szabálysértési ügyben;
- nyilatkozat feljelentéshez;
- elismervény forgalmi engedély elvételéről;
- tanúkihallgatási jegyzőkönyvek;
- meghatalmazás;
- Megyei Rendőr-főkapitányság Közlekedésrendészeti Osztály Forgalomellenőrző Alosztály vezetőjének átirata;
- a Rendőrkapitányság vezetőjének átirata;
- szolgálati lap;
- feladatterv;
- jelentés (szakmai állásfoglalás);
- szakmai állásfoglalás.

A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a panaszos panaszában megfogalmazott állításokat alátámasztó további bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdés szerint a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre is. (1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.)

IV.

A rendőri intézkedés elleni panasz elbírálásakor először azt vizsgáltam meg, hogy valamennyi panaszosi sérelemre kiterjed-e a hatásköröm.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint „*Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntetőrendészeti feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A Pp. 195. § (1) bekezdésben foglaltak szerint „*Az olyan papír alapú vagy elektronikus okirat, amelyet bíróság, közjegyző vagy más hatóság, illetve közigazgatási szerv ügykörén*

belül, a megszabott alakban állított ki, mint közokirat teljesen bizonyítja a benne foglalt intézkedést vagy határozatot, továbbá az okirattal tanúsított adatok és tények valóságát, úgyszintén az okiratban foglalt nyilatkozat megtételét, valamint annak idejét és módját. Ugyanilyen bizonyító ereje van az olyan okiratnak is, amelyet más jogszabály közokiratnak nyilvánít.”

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 225. § (1) bekezdés szerint *„Aki a külön jogszabályban meghatározott közúti közlekedési igazgatási szabályokat megsérti, szabálysértést követ el.”*

A panaszos sérelmezte a beadványában, hogy a forgalmi engedélyét a rendőr a helyszínen bevonta, annak ellenére, hogy a gépjármű átalakításával – a jármű első oldalüvegeinek, valamint az első szélvédő jogszabálytól eltérő sötétítő fóliával történő bevonásával – kapcsolatban nem követett el semmilyen szabálytalanságot, mivel álláspontja szerint a forgalmi engedélybe nem kell bejegyeztetni az átalakítást.

A panaszosi sérelemmel kapcsolatban a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Sztv.) alapján eljáró hatóság, valamint a felügyeletét ellátó ügyészség biztosítja a megfelelő jogorvoslatot a szabálysértési eljárással kapcsolatban felmerülő panaszok vizsgálatára.

A hivatkozott törvényi rendelkezésekre tekintettel a panaszos által előterjesztett szabálysértési eljárással kapcsolatos sérelmei jelen közigazgatási hatósági eljárás keretében – hatáskör hiányában – nem bírálható el, ezért a jelen határozatban foglalt döntés arra nem terjed ki.

V.

A rendőri intézkedés ellen a panaszos által megfogalmazott sérelmek kapcsán álláspontom a következő:

V/1/a. Intézkedési kötelezettség

Az Rtv. 13. (1) bekezdése szerint „A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”

Az Rtv. 1. § (1) bekezdésben foglaltak szerint „A rendőrség feladata az Alaptörvényben meghatározott feladatok mellett a határforgalom ellenőrzése, a terrorizmus elleni küzdelem és az e törvényben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzése.”

(2) bekezdés szerint „A rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében:

2. szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében,

4. közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.”

Az Rtv. 44. § (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően „A rendőr az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során

b) a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen - a jogszabályban meghatározottak alapján - ellenőrizheti;

d) a járművezetésre jogosító engedélyt (okmányt), a jármű üzemben tartására vonatkozó hatósági engedélyt (okmányt), a rakományhoz tartozó okmányokat, valamint a jármű hatósági jelzését - a külön jogszabályban meghatározottak szerint - a helyszínen elveheti;

e) a forgalomban való részvételt megtilthatja, ha a jármű vagy vezetőjének állapota a közúti forgalom biztonságát veszélyezteti, és a további jogellenes járműhasználat megakadályozása céljából a jármű kulcsait elveheti, illetőleg a járművet más módon mozgásában korlátozhatja vagy elszállíthatja.”

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése szerint „A rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani,”

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 8. § (1) bekezdése szerint „A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről - ha az elkövető ismert, annak megjelölésével - feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében.”

Szolgálati Szabályzat 9. § (1) bekezdés szerint „A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett - ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak - szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.”

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 5. § (1) bekezdésben foglaltak szerint „A közlekedésben olyan járművel szabad részt venni,

a) amelynek jogszabályban meghatározott érvényes hatósági engedélye van;

b) amelyre külön jogszabályban meghatározott számú, típusú és elhelyezésű hatósági jelzés(ek) [rendszám(á)k] van(nak) felszerelve;

c) amelynek műszaki-, biztonsági- és környezetvédelmi jellemzői megfelelnek a jogszabályban meghatározott feltételeknek;”

A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet 96. § (1) bekezdésben foglaltak szerint „Az ellenőrző hatósági személy az eljárása során a forgalmi engedélyt, illetve az ideiglenes forgalomban tartási engedélyt a helyszínen elveszi, ha

a) járművet engedély nélkül átalakították,”

A közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet (a továbbiakban: MR) 84. § (2) bekezdése szerint *”A járműveken csak olyan szélvédő és vezetőtéri ablak lehet, amely átlátszó és torzítás mentes.”*

97. § (2) bekezdés szerint *„A gépjármű, a mezőgazdasági vontató és a lassú jármű szélvédőjén, valamint azon ablakain, amelyeken keresztül a vezetőnek az utat és környezetét látnia kell, kilátást zavaró feliratot, ábrát, jelzést, tartozékot elhelyezni tilos. Nem kell a kilátást zavarónak tekinteni*

a) a belső visszapillantó tükröt;

b) a szélvédő felső részén elhelyezett olyan fényszűrőt, amely a kilátást nem akadályozza, magassága a járműre felszerelt belső napellenző magasságánál nem nagyobb, rajta keresztül a közúti jelzések színe tévedésmentesen felismerhető;

c) legfeljebb 10 cm méretű, a szélvédő alsó sarkában elhelyezett feliratot, ábrát, jelzést, tartozékot;

d) a szélvédő szélén elhelyezett antennát.

(3) bekezdés szerint *„Kívülről látható világító, megvilágított, átvilágított, illetőleg fényvisszaverő kivitelű feliratot, ábrát, vagy jelzést – a 27., 67. és 103. §-okban említettek, továbbá a veszélyes áruk közúti szállítására vonatkozó előírás (ADR) szerinti veszélyt jelző táblákat, a hosszú és nehéz, valamint a lassú járművek (járműszerelvények) megjelölésére engedélyezett táblákat kivéve – a gépjárművön, a mezőgazdasági vontatón és a lassú járművön elhelyezni tilos.”*

(4) bekezdésben foglaltak szerint *„A jármű vezetőfülkéjében és utasterében tilos olyan díszítést alkalmazni mely a vezetőt zavarhatja, vagy a szabad kilátásban akadályozhatja.”*

(5) bekezdés szerint *„A gépjármű, a mezőgazdasági vontató, továbbá a lassú jármű szélvédőjén és ablakain - kivéve a lakófelépítmény ablakait - menet közben nem szabad függönnyt, vagy olyan más megoldást (fólia, üvegre felhordott fényelnyelő vagy fényvisszaverő réteg stb.) alkalmazni, amely a szélvédőn, illetőleg a jármű ablakain a kilátást, illetőleg az átlátást megakadályozza.”*

A közúti járművek műszaki megvizsgálásáról 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet (a továbbiakban: ER) 16. § (1) bekezdésben foglaltak szerint *„A már forgalomba helyezett gépjármű, mezőgazdasági vontató és ezek pótkocsija átalakításához szükséges előzetes engedélyt a közlekedési hatóságtól kell a jármű tulajdonosának kérnie. A kérelemhez csatolni kell az elbíráláshoz szükséges műszaki dokumentációt.”*

(7) bekezdés szerint *„Az átalakított járművet időszakos vizsgálatra a közlekedési hatóság által üzemeltetett vizsgáló állomáson be kell mutatni. A vizsgálatot az átalakításra adott engedély, illetőleg, ha a közlekedési hatóság az átalakításra ilyen feltételt szabott, a feltétel teljesítését igazoló záradékkal ellátott engedély birtokában lehet kérni. A vizsgálat során az átalakítási engedélyben foglaltakat, valamint a 12. § (6) bekezdésben meghatározott üzemeltetési műszaki feltételek megtartását kell ellenőrizni. A regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény szerinti kategóriába sorolás, továbbá a gépjármű műszaki és környezetvédelmi osztályba sorolásának adatait - a 10. § (12) bekezdésében foglaltakat alapul véve - a műszaki adatlapon rögzíteni kell.”*

(8) bekezdésben foglaltaknak megfelelően *„Ha a nem sorozatszerűen átalakított jármű a követelményeknek megfelel, az átalakítással létrehozott változást a közlekedési hatóság a jármű hatósági (forgalmi) engedélyébe bevezeti. Az átalakított jármű vizsgálatának eredményén alapuló intézkedésekre egyebekben a 13. §-ban foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.”*

A panaszos sérelmezte, hogy annak ellenére, hogy egy parkolóban parkolt a saját tulajdonát képező gépjárművel és nem vett részt a forgalomban, ellenőrzés alá vonták.

A rendőri jelentésben foglaltak szerint *-n * órától * óráig a Megyei Rendőr-főkapitányság Közlekedésrendészeti Osztály Forgalmellenőrző Alosztály beosztottja és a Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztály beosztottja e-útdíj mozgó ellenőrzési feladatokat láttak el figyelemmel a KRESZ 48.§ (14)-(17) bekezdésében foglaltakra.

A járőrpáros *-n * órákor * belterületén a *-s főközlekedési út és a * u. kereszteződésnél miután elhaladtak a panaszos gépjárműve mellett észlelték, hogy az két első oldalüveg és az első szélvédő ablak fóliázása jogszabálytól eltérő sötétítő fóliával volt bevonva, valamint a gépjárművön kívülről LED lámpák voltak felszerelve.

Az intézkedés megkezdésekor a rendőr napszaknak megfelelő köszönés és „Rendőrség! Közúti ellenőrzés!” közlése után azonosította a panaszost, tisztázta a jármű tulajdonjogát. Ezt követően felszólította a panaszost, hogy a járműben halkítsa le a zenét, mivel az a késői óra ellenére is hangosan szólt, továbbá közölte vele, hogy szabálysértést követett el, mivel járműve üvegei és szélvédője szabálytalanul vannak lesötétítve, a sötétítő fóliáról papírokat átadni nem tudott, a jármű átalakítása a forgalmi engedélybe nem került bejegyzésre. Tájékoztatta továbbá, hogy a gépkocsi alján és kerekein elhelyezett neon kék színű lámpák használata is szabálytalan, azonban a jármű álló helyzete okán, illetve – mivel a közúti forgalomban történő részvétele során nem használta – az elkövetett szabálysértés miatt nem tesz feljelentést.

A panaszossal közölték a szabálysértések elkövetését, aki nem értette, hogy az miért szabálytalan, hiszen hivatalos helyen fóliáztatta a járművet és több alkalommal került már sor rendőri intézkedésre, de ezt vele eddig nem közölték. Az intézkedő rendőr ekkor közölte, hogy az elkövetett szabálysértések miatt szabálysértési feljelentést tesz, engedély nélküli átalakítás miatt és a jogszabályi előírásoknak megfelelően a jármű forgalmi engedélyét elveszi, amelyet a lakóhely szerint illetékes Járási Hivatal Okmányirodájának küld meg.

Megállapítható, hogy – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a rendőrség intézkedési kötelezettsége a szabálysértés észlelése alapján fennállt. A helyszínen történt intézkedés célja az elkövetett szabálysértés miatt történő eljárás megindítása, továbbá a közlekedés-biztonsággal kapcsolatos intézkedések a megye területén történő végrehajtására kiadott FELADATTERV végrehajtása volt.

A fentiekre tekintettel a panaszossal szembeni közlekedésrendészeti intézkedés lefolytatását a fenti rendelkezések kellően megalapozták, a rendőrök saját észlelésük alapján előállott intézkedési kötelezettségüknek megfelelően jártak el, így e tekintetben a panasz alaptalan.

V/1./b. A rendőri fellépés módja és a rendőrök öltözete

Az Rtv. 20. § (1) bekezdése szerint „A rendőrt az intézkedés során

a) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy

b) szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja.”

(2) bekezdés szerint „A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az

intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.”

Az Rtv. 13. § (1) bekezdésben foglaltak szerint *„A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.*”

(2) bekezdése szerint *„A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.*”

A Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdésben foglaltak szerint *„Az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.*”

A Szolgálati Szabályzat (4) bekezdése szerint *„A rendőri intézkedés során úgy kell eljárni, hogy a rendőr megelőzze megtámadását, lefegyverzését, továbbá akadályozza meg, hogy a figyelmét a szolgálati tevékenységtől elvonják vagy lekötöttségét jogellenes cselekmény elkövetésére használják fel.*”

Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv Öltözködési Szabályzatának kiadásáról szóló 2/2014. (II. 12.) ORFK utasítás (a továbbiakban: ÖSZ) 12. pontja alapján *„Hétfévén, munkaszüneti és ünnepnapokon, valamint ha a Rendelet 49. § (2) bekezdésében meghatározott vezető elrendeli, továbbá a közlekedésrendészeti állomány részére mindennap a szolgálati egyen ruházathoz a rendszeresített fehér ing (rövid vagy hosszú ujjú) viselése – kivéve szolgálati garbó alatt – kötelező.*

Az ÖSZ 1. számú melléklet f) pontja alapján *„A 08. mintájú jó láthatósági átvető viselése a legfelső ruházati termékként kötelező közúti ellenőrzés, valamint közúton és közvetlenül az út mellett folytatott egyéb tevékenység során (bel- és külterületen egyaránt).”*

Az ÖSZ 1. számú melléklet g) pontja alapján *„A 09. mintájú szolgálati tányérsapka viselése fehér tányérrésszel a közlekedésrendészeti állomány részére mindennap kötelező, a többi állomány részére nyári időszakban megengedett viselet.”*

A belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek egyenruha-ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról, valamint a különleges foglalkoztatási állomány ruházati-, fegyverzeti-, kényszerítőeszköz és világítástechnikai felszereléséről szóló 71/2011. (XII. 31.) BM rendelet 49. § (2) bekezdése szerint *„Az egységes öltözködés elrendelésére jogosult:*

a) a miniszter országosan az önálló szervek állományára, valamint a tanintézetekbe vezényelt igényjogosultakra vonatkozóan,

b) a középfokú szakirányító szervek vezetői országosan, a saját szervekre vonatkozóan,

c) a területi, helyi szervek vezetői, oktatási intézetek vezetői működési területükre vonatkozóan.”

Az ÖSZ 17. pontja szerint *„Öltözeti könnyítés – az állományilletékes parancsnok engedélye alapján, a szolgálati követelmények, valamint az időjárás körülmények figyelembevételével – az egyenruházati cikkek viselésénél megengedhető.”*

A panaszos kifogásolta, hogy a rendőrök az intézkedéskor nem köszöntek, nem közölték a nevüket, illetve melyik Rendőrkapitánysághoz tartoznak, továbbá nem volt rajtuk sapka és láthatósági mellény.

A Panasztestület álláspontja szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a jó láthatósági mellény viselésének elmulasztása miatt.

A Panasztestület állásfoglalásában kifejtett fenti megállapításával az alábbi indokok alapján nem értek egyet.

A rendőri jelentésben foglaltak szerint az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdésekor a napszaknak megfelelően köszönt és „Rendőrség! Közúti ellenőrzés!” közlése után a panaszostól elkérte a vezetői engedélyt és a forgalmi engedélyt. Ezt követően felszólította a panaszost, hogy a járműben halkítsa le a zenét, mivel az a késői óra ellenére is hangosan szólt, továbbá közölte vele, hogy szabálysértést követett el, mivel járműve üvegei és szélvédője szabálytalanul vannak lesötétítve, a panaszos a felszólítás ellenére a sötétítő fóliáról papírokat átadni nem tudott, a jármű átalakítása a forgalmi engedélybe nem került bejegyzésre.

A rendőr tájékoztatta továbbá arról is a panaszost, hogy a gépkocsi alján és kerekein elhelyezett neon kék színű lámpák használata is szabálytalan, azonban a jármű álló helyzete okán, mivel a közúti forgalomban történő részvétele során nem használta, ezért az ezzel kapcsolatosan elkövetett szabálysértés miatt nem tesz feljelentést.

Az intézkedés során a rendőröket nem befolyásolta az a tény, amelyet panaszos a tudomásukra hozott, miszerint édesapja korábban rendőr volt Szentlőrincen, és erre való tekintettel a jármű forgalmi engedélyét ne vegyék el, csak a feljelentést tegyék meg, mert azt az édesapja el tudja intézni.

Az intézkedés során a rendőrök a közlekedésrendészeti állomány számára elrendelt szolgálati öltözékben voltak. Az intézkedés megkezdésekor a rendőrök öltözete annyiban nem felelt meg az előírásoknak, hogy mivel az ellenőrizni kívánt személy nem tartózkodott a gépjárműben, már kiszállt és esetlegesen a helyszínről való eltávozása valószínűsíthető volt, így az intézkedés eredményes lefolytatásának biztosítására a tányérsapkát nem tették fel azonnal, hanem csak azt követően, hogy nevezett személytől az iratokat elkérték.

A jó láthatóságot biztosító mellény viselésére sem került sor, fentiekre tekintettel, azt később sem viselték, azonban az azonosításhoz szükséges szolgálati azonosító jelvény, rendfokozati jelzések, névkitűző a fehér ingen jól láthatóan el voltak helyezve, az intézkedő rendőrök azonosíthatósága biztosított volt. A jól láthatósági mellény viselésének hiánya miatt balesetveszély nem állt fent, tekintettel arra, hogy az intézkedés foganatosítására egy parkolóban került sor, ahol járműforgalom nem volt.

Másfelől közelítve a kérdéskört, alapjog sérelmét csak jogszabályi rendelkezés-, nem pedig egy, az állampolgárokra nézve sem jogokat, sem pedig kötelezettségeket nem keletkeztető belső norma megsértése idézhet elő.

Jelen esetben azonban az Rtv. IV. fejezetében rögzített egyetlen kötelezettség sem került megsértésre.

A KRESZ-be 2007. március 31-én olyan változtatások kerültek beiktatásra, melyek a közlekedésben résztvevők láthatóságának, észlelhetőségének fokozásán keresztül a közlekedésbiztonság erősítését hivatottak szolgálni.

Álláspontom szerint, a kifogásolt egyenruházati termék rendszeresítésére ugyanezen indokból, a megelőző években ellenőrzés céljából megállítani kívánt járművek részvételével megvalósuló balesetek okán került sor, azon célból, hogy a közlekedésben résztvevők, ezen belül a megállítani kívánt járművezetők az intézkedést végrehajtót észleljék, a rendőrök testi épségének veszélyeztetése megelőzésével (magának az átvetőnek is ugyanazon szabványnak kell megfelelnie, mint a fényvisszaverő mellényeknek):

Ezt az álláspontot erősítendő, a Testület 245/2013. (VIII.28.) számú állásfoglalását szeretném felhívni, melynek III/7. pontjában a testület kimondta, hogy: „*a de minimis (azaz az alapjogsértés megállapításához szükséges minimális érdeksérelemre vonatkozó) szabály alapján a Testület nem tekintette a sapka viselésének elmulasztását alapjogsérelem okozására alkalmas körülménynek*”. Ennek analógiájára, sem a sapka, sem pedig a jó láthatósági átvető nem tekinthető olyan ruházati terméknek, melynek nem-viselése az állampolgárok esetében valamely alapjog sérelmét idézhetné elő.

E sérelemmel kapcsolatosan megállapítható a rendőri jelentésben foglaltaknak megfelelően a rendőrök fellépésének a módja a jogszabályi előírásoknak megfelelő volt. Megítélésem szerint a jó láthatóságot biztosító mellény viselésének hiánya az intézkedés eredményes lefolytatását nem befolyásolta, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

V/1/c. A tájékoztatási kötelezettség elmulasztása

Az Rtv. 20. § (1) bekezdése szerint „*A rendőrt az intézkedés során*

a) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy

b) szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja.”

(2) bekezdés szerint „*A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.*”

A panaszos beadványában úgy nyilatkozott, hogy semmilyen tájékoztatást nem kapott arra vonatkozóan, hogy a forgalmi engedély elvétele után mi következik, illetve mi várható.

Az intézkedés során a rendőr közölte panaszossal, hogy szabálysértést követett el, mivel járműve üvegei és szélvédője szabálytalanul vannak lesötétítve, a sötétítő fóliáról papírokat átadni nem tudott, a jármű átalakítása a forgalmi engedélybe nem került bejegyzésre. Tájékoztatta továbbá, hogy a gépkocsi alján és kerekein elhelyezett neon kék színű lámpák használata is szabálytalan, azonban a jármű álló helyzete okán, illetve – mivel a közúti forgalomban történő részvétele során nem használta – az elkövetett szabálysértés miatt nem tesz feljelentést.

Az intézkedő rendőr ekkor közölte a panaszossal, hogy az elkövetett szabálysértés miatt szabálysértési feljelentést tesz, engedély nélküli átalakítás miatt és a jogszabályi előírásoknak megfelelően a jármű forgalmi engedélyét elveszi, amelyet a lakóhely szerint illetékes Járási Hivatal Okmányirodájának küld meg, ezen rendőri tájékoztatás megtörténtét támasztja alá a

panaszos baráti köréből meghallgatott tanútól felvett jegyzőkönyv, amelynek tartalma szerint a tanú hallotta a rendőri felvilágosítást a feljelentéssel kapcsolatban.

A forgalmi engedély bevonásakor az intézkedő rendőr tájékoztatta a panaszost, hogy a járművel a lakóhelyéig, vagy az üzembentartó telephelyéig közlekedhet, ezen túl a közúti forgalomban nem vehet részt, ezt a tényt az átvételi elismervényen is feltüntette, ennek eredeti példányát panaszosnak átadta.

A szabályszerű átalakításra vonatkozó igazolással kapcsolatos tájékoztatás nem hangzott el. Az intézkedő rendőr kérte a sötétítőfóliáról a műbizonylatot, amelyet a panaszos nem tudott átadni, valamint hiányzott a forgalmi engedélyből az átalakításra vonatkozó bejegyzés engedélyezése a közlekedési hatóságtól. Ezek hiányában az intézkedő rendőr kétség kívül meg tudta állapítani a szabálysértés elkövetését, ebben a konkrét helyzetben a panaszos szabályszerű átalakítást nem is tudott volna igazolni, mert az átalakítás nem volt szabályszerű.

A panasztételi lehetőségekről a tájékoztatás szóban megtörtént a panaszos részére, aki azonban panasszal az intézkedés alkalmával nem kívánt élni, ezt a tényt az intézkedő rendőr a feljelentésében rögzítette is. A feljelentés mellékletét képező nyilatkozatot, amely az intézkedés során, a helyszínen készült a panaszos nem volt hajlandó aláírni, személyes adatairól, valamint a szabálysértéssel kapcsolatos felelősségéről nem nyilatkozott.

A panaszos tájékoztatása az elkövetett szabálysértéssel, a forgalmi engedély elvételének jogalapjával, illetve az eljárás további következményeivel kapcsolatos részletes ismertetése maradéktalanul megtörtént, így e tekintetben a panasz alaptalan.

V/2. A telefon IMEI számának ellenőrzése, használatának korlátozása

Az Rtv. 13. § (3) bekezdése szerint „Ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell.”

Az Rtv. 17. § (1) bekezdésben foglaltak szerint „A rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.”

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés szerint „A rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani,”

(6) bekezdése szerint „A rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.”

Az Rtv. 30. § (1) bekezdés szerint „A rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítására, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.”

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy a rendőrök nem akarták számára megengedni, hogy telefonáljon, sőt azt szét akarták vele szereltetni, annak ellenőrzésére, hogy lopott-e.

A Panasztestület állásfoglalásában azt állapította meg, hogy mind a panaszos tulajdonát képező mobiltelefon IMEI számának ellenőrzése, mind pedig a telefonhasználatának korlátozása jogszerűtlenül történt, amellyel összefüggésben sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A Panasztestület állásfoglalásában kifejtett fenti megállapításával az alábbi indokok alapján nem értek egyet.

A rendőri jelentésben foglaltak szerint az intézkedő rendőr közölte panaszossal, hogy a forgalmi engedélyt bevonja, ekkor panaszos reakciója a beadványban foglaltak szerint: *„Ekkor telefonon keresztül a 2012. évi Törvény Sztv. 53.§. (1), (2), ban foglaltakra hivatkozva, értesítettem szüleimet, hogy jöjjenek a helyszínre, vegyenek részt az intézkedésben. Amikor édesapámat értesítettem, a rendőr elakarta venni a telefonomat, Én közöltem vele, hogy jogomban áll értesíteni a védőmet, vagy bármely családtagomat, s a telefonomat nem fogja elvenni.”*

A panaszosi beadványban foglaltak arról tanúskodnak, hogy a panaszos a saját mobiltelefonjáról értesítette a szüleit, akik a helyszínen meg is jelentek az értesítéstől számított 10 percen belül.

Az intézkedő rendőr nem akarta a panaszos telefonját elvenni, azonban felhívta a figyelmét, hogy az intézkedés közben a telefon használatát kerülje, továbbá kérte a panaszostól, hogy közölje a telefonja IMEI számát, annak tárgykörözésben való ellenőrzése céljából. A panaszos több alkalommal elismételte, hogy erre nem hajlandó és csak a későbbiekben jelezte, hogy a készüléket összeépítési sajátosságai miatt nem lehet szétszedni, ezek után többszöri felszólításra a panaszos együttműködést tanúsított és a telefonjába egy kódot ütött be, amelynek következtében az IMEI szám előhívható lett és ellenőrizhetővé vált, tehát a készülék panaszostól történő elvétele, annak szétszerelése nem történt meg.

Az intézkedés során a rendőr a telefonkészüléket a kezében nem tartotta, azt el nem vette a telefon tárgykörözésben történő ellenőrzése után a panaszosnak lehetősége nyílt a telefonálásra, tehát a telefonhasználat nem volt korlátozva.

A megye rendőrfőkapitánya egyedi utasításával fokozott ellenőrzést rendelt el a megye területére *-tól *-ig. Az utasítás szerint a beosztott állomány feladata közlekedés-biztonsággal kapcsolatos feladatok végrehajtása volt.

Az elrendelt fokozott ellenőrzés keretében – az intézkedés alá vont panaszos mobiltelefonjának IMEI száma alapján – a tárgykörözési rendszerben ellenőrizték a rendőrök, hogy arra az eszközre körözést adtak-e ki. Ehhez nyilvánvalóan szükség volt a telefon IMEI számára.

A körözési rendszer funkcióját tekintve, a valamely jogsértő cselekménnyel érintett ingó dolgok előtalálása érdekében működik. Ennek alkalmazása a rendőr részéről kétség kívül – a rendőrség alapvető feladatának – a közrend megóvásának érdekében történik. Az ellenőrzés – a fent írt eljárás miatt – szükségképpen korlátozza a tulajdonhoz fűződő jogokat, azonban azt törvényesen teszi. Az intézkedés mögöttes jogalapját a feladattervben foglaltak végrehajtásának ténye és az Rtv-ben foglaltak együttesen is megadták.

Mivel – az egyedi utasításban foglaltak szerint – ellenőrzést kellett végrehajtania a rendőröknek, ezért az intézkedéshez a panaszos részéről jogsértő cselekmény elkövetésének gyanúja nem kellett, hogy felmerüljön, ezért a panasz e részében alaptalan.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

A határozat az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) bekezdés, 330. § (2) bekezdés;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdés e) pontja, 109. § (1) bekezdés a) pontja, 50. § (1) bekezdés;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (1) bekezdés, 93/A. (6), (7), (9) bekezdés, 13. § (1)-(2)-(3) bekezdés, 1. § (1)-(2) bekezdés, 44. § (1) bekezdés, 29.§ (1) bekezdés 20.§ (1)-(2) bekezdés, 17.§ (1) bekezdés, 29.§ (1) és (6) bekezdés, 30. § (1) bekezdés;
- a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet 96. § (1) bekezdés;
- a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 5. § (1) bekezdés;
- a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet 84. § (2), (3), (4), (5) bekezdés;
- a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet (a továbbiakban: ER) 16. § (1), (7), (8) bekezdés;
- az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv Öltözködési Szabályzatának kiadásáról szóló 2/2014. (II. 12.) ORFK utasítás 12. pontja, 17. pontja, 1. számú melléklet f) pontja, 1. számú melléklet g) pontja
- A belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek egyenruha-ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról, valamint a különleges foglalkoztatási állomány ruházati-, fegyverzeti-, kényszerítőeszköz és világítástechnikai felszereléséről szóló 71/2011. (XII. 31.) BM rendelet 49. § (2) bekezdés;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet 8. § (1) bekezdés,
- a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 225. § (1) bekezdés.

Budapest, 2015. október 26.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos**